

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра тюркської філології

Курсова робота
з тюркської філології на тему:

Турецький молодіжний сленг: семантика та структура

(на матеріалі турецького серіалу «Öğretmen»)

Студентки групи Птур 14-21

Факультету східної і слов'янської філології
денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Турецька мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська мова

Спеціальності **035** Філологія

Спеціалізації **035.068** Східні мови та
літератури

(переклад включно), перша – турецька

Пісної Ірини Олександрівни

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук,

доцент Сіленко Н.В.

_____
Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ ЗАСАДИ ТЕРМІНУ «СЛЕНГ».....	7
1.1. Теоретичні засади дослідження або ж молодіжного сленгу сучасної турецької мови	7
1.2 Історія розвитку молодіжного сленгу сучасної турецької мови	8
1.3. Функціонування сленгу в турецьких аудіовізуальних текстах	10
Висновок до розділу 1	12
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНІ ТА СИМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВЛЕННЄВИХ ОДИНИЦЬ.....	13
2.1. Семантична диференція сленгових одиниць.....	13
2.1.1. Фразеологічні одиниці в турецькому молодіжному сленгу	15
2.2. Явище лексичних та структурних деформацій	18
2.3. Структурні особливості лексичних одиниць молодіжного сленгу сучасної турецької мови	20
2.3.1. Використання афікасації при утворенні лексичних одиниць турецького молодіжного сленгу	23
2.3.2. Використання редуплікації під утворення сленгових одиниць	25
Висновок до розділу 2	27
ВИСНОВОК	28
ÖZET.....	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31
ДОДАТОК 1.....	33

ВСТУП

Спосіб утворення слів у турецькій мові є унікальним. Однак поширення Інтернету та соціальних мереж пояснює, чому молодь Туреччини останніми роками все частіше використовує сленгові ідіоми, які активно запозичуються з англійської мови. Сленгові терміни активно використовуються в новій мовній моделі, що виникла в результаті використання Інтернету. Дослідження турецьких сленгових фразеологізмів, що використовуються у спілкуванні в соціальних мережах, є дуже актуальним.

Світ стає єдиним інформаційним простором завдяки глобалізаційним процесам, що відбуваються, які вимагають тісного міжкультурного взаєморозуміння. У сучасному мовному середовищі перекладач повинен досконало володіти мовою, щоб виконувати свою роботу.

У цій роботі ми проаналізуємо та систематизуємо теоретичні та практичні особливості сленгу, приділивши особливу увагу його використанню в телевізійних шоу та фільмах, його унікальному вживанню в турецькій мові, а також проблемам перекладу в кіноіндустрії. Ми також дослідимо лексичні, семантичні та структурні аспекти сленгу, щоб глибше зрозуміти його основи та функції в сучасній мовній комунікації.

Подібною тематикою також цікавились вітчизняні науковці: Т.М. Тімкова (Глобалізаційні процеси в сучасному турецькому кіно), І.Л. Покровська (джерела виникнення синонімії), І.А. Логвиненко (лексичні запозичення в турецькій мові), Є.В. Михайлова (Лінгвістичні основи моделювання турецько-українського перекладу), О.І. Дзюбіна (сленг в англomовному дискурсі). Під час пошуку інформації також було виявлено роботи й турецьких лінгвістів: Б. Сезгін, Ю.Айдин, Ч.Муса та інші.

Актуальність дослідження визначається зростаючим попитом на кіномистецтво турецького походження серед українців, який спричиняє розвиток таких галузей як кінопереклад або аудіовізуальний переклад. У свою чергу, сленгові вирази – це вирази, які відображають культуру суспільства, в якому вони знаходяться.

Для того, щоб ці вирази мали такий самий вплив на цільовий текст, їх контекст потрібно добре проаналізувати. Цей процес аналізу може вимагати міждисциплінарних дослідницьких областей, таких як міжмовний переклад, читання жестів, прагматичний підхід і синтаксичний аналіз. Специфіка дослідження пояснюється також підвищеною цікавістю до аналізу мовлення героїв серіалу з погляду міждисциплінарного вивчення, а також недостатнє висвітлення проблеми перекладу в межах турецької мови, так як лексика молоді динамічно розвивається.

Метою нашого дослідження є дослідження семантика та структура молодіжного сленгу на матеріалі серіалу ‘Öğretmen’. Для досягнення зазначеної мети, було поставлено такі **завдання**:

- визначити теоретичні засади дослідження поняття «молодіжний сленг» у працях учених;
- висвітлити історію розвитку молодіжного сленгу сучасної турецької мови;
- проаналізувати семантичних та структурних особливостей сленгу, зокрема семантичних груп термінів за їхнім емоційним забарвленням, функціонування сленгу, явище лексичних скорочень;
- виявити закономірності утворення морфологічних одиниць різними методами словотвору, такими як афіксація, інверсія та усічення в межах слова;

Об'єктом дослідження є молодіжний сленг.

Предметом є лексико-семантичні та структурні особливості турецького молодіжного сленгу.

Матеріалом дослідження слугують тексти з 9 серій телевізійного серіалу ‘Öğretmen’, загальним хронометражем 6 год 45 хв 46 с. Кількість сленгових одиниць, відібраних методом суцільної вибірки, становить 100 одиниць.

Для досягнення мети та розв'язання поставлених завдань у роботі застосовано різні **методи**: *метод суцільної вибірки* – для пошуку фактичних матеріалів нашого дослідження з серіалу ‘Öğretmen’, *компонентний аналіз* – для визначення структурних та семантичних особливостей сленгових неологізмів, *методи групування* – для об'єднання фраз за їх семантичними ознаками, *кореляційний* – для визначення впливу

запозичень на формування молодіжного мовлення , *метод імплікаційних шкал*– для визначення відсотку запозичень , що стали частиною мовленнєвого фонду, а також статистичний метод і кількісний , які використовуються в контексті розповсюдженості терміну чи фрази впродовж серіалу.

Наукова новизна роботи зумовлена тим, що в ній *уперше*: 1) проведено ґрунтовний аналіз та комплексне дослідження специфіки молодіжного сленгу на прикладі турецького молодіжного серіалу "Öğretmen". Серіал став відомим як один із яскравих прикладів сучасної турецької кінематографії, що викликав значний інтерес у глядачів. 2) У рамках новітньої тюркології досліджено лексико-семантичні та структурні особливості сленгу, яким користуються герої цього серіалу. 3) Проведено аналіз сленгових виразів та їх контексту в серіалі "Öğretmen", що дає змогу розкрити взаємодію між молодіжним сленгом та іншими аспектами молодіжної культури, що раніше не піддавалося системному вивченню в контексті турецького кінематографа.

Практична цінність дослідження зумовлена тим, що в ньому поглиблено наукові уявлення та аналіз турецького молодіжного сленгу на прикладі турецького телесеріалу "Öğretmen". Отримані результати дослідження можуть бути використані викладачами, дослідниками мови, лінгвістами та іншими зацікавленими особами, які цікавляться мовною культурою молодіжних верств населення Туреччини. Дослідження розмовної лексики та її оточення в серії "Öğretmen" покаже, як саме молодіжний сленг взаємодіє з різними аспектами молодіжної культури. Зокрема, з соціальними мережами, музикою, модою та поведінкою. Набуті знання можуть бути актуальними під час додаткових дисциплін: історія мови і літератури. Знання лексичних, семантичних і структурних аспектів молодіжного жаргону може сприяти створенню інноваційних методів викладання мови, які включатимуть відповідний лексичний і семантичний зміст, а також унікальні для турецької молодіжної культури фрази.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ ЗАСАДИ ТЕРМІНУ «СЛЕНГ»

1.1. Теоретичні засади дослідження або ж молодіжного сленгу сучасної турецької мови

Поняття сленгу є досить складним для тлумачення. Це досить загальний термін, який деякі словники описують як "нетрадиційне слово або словосполучення, що виражає щось нове або щось старе по-новому" або "якийсь вираз, що використовується деякими групами людей, але не використовується іншими групами і не є частиною стандартної мови". Сленг, який, безсумнівно, є лексикою, специфічною для певного покоління молодих людей, існує в будь-якій країні і в будь-якій мові для того, щоб забезпечити взаєморозуміння між різними соціальними групами. Про турецький сленг можна дізнатися з перших згадок у роботі Махмуда Кашгарі "Dīwān Lughāt al-Turk". Проте по-справжньому зацікавлення цим явищем виникає в половині двадцятого сторіччя разом із публікацією книги про турецький сленг Феріта Девелліоглу "Türk Argosu", відомого турецького лінгвіста, що вийшла друком значно пізніше. Феріт Девелліоглу розглядає сленг як особливу мову (*langues speciales*) і визначає його наступним чином: "...мова, яка відокремлена від загальної мови і слугує для вираження більш-менш таємних думок серед людей, що належать до малих соціальних груп, і яка розвивається на основі спільного центру живих мов"

Згідно з Хулкі Актунчем, сленг – це набір слів, ідіом і заснований на цих словах спосіб говорити, створений і прийнятий людьми, які живуть у своїх соціальних колах і хочуть відокремитися і/або захиститися від решти суспільства в цілому і від громади. Джеміль Меріч називає сленг такими прикметниками, як "мова тих, хто тікає від закону", "стіна, збудована страхом", "завіса, що приховує гріхи" (Пушковська, 2014). Актунч, описуючи джерела формування турецького сленгу, звертає увагу на шість людських спільнот: світ злочинності, закриті світи, світ меншин, сексуальний світ, світ шопінгу, спортивний світ .

Чотири з цих шести спільнот (кримінальний світ, закриті світи, світ меншин, сексуальний світ) позначають тих, кого суспільство вважає "іншими", тих, хто, за словами Джеміля Меріча, тікає від закону, тих, хто хоче приховати свої гріхи: злодії,

кишенькові злодії, гравці, гомосексуалісти, хулігани. Більше того, слова, які ці групи додають до загального сленгу, настільки інтенсивні та ефективні, що коли ми говоримо про сленг, ми маємо на увазі саме цю колекцію.

1.2 Історія розвитку молодіжного сленгу сучасної турецької мови

Мова – це провідник до "соціальної реальності", це символічний провідник до культури. Мова виникає в нашому культурному, соціальному та фізіологічному середовищі і визначає те, як ми розуміємо навколишній світ. Кожне слово – це знак, узгоджений суспільством для позначення певної ідеї, думки, об'єкта чи поняття. Кожне нове явище приносить нове слово, яке стає застарілим, коли явище зникає. Стрімкий розвиток інформаційних технологій та засобів комунікації приніс у турецьку мову багато нових понять і нових слів; з іншого боку, деякі старі слова були переосмислені і набули нових значень у лексиці сленгу. Тому деякі слова, які були дуже поширені за часів Османської імперії (пов'язані з релігійними або державними установами тощо), були переосмислені у 20-му столітті і трансформувалися в новому турецькому культурному середовищі.

Трансформація торкнулася всіх шарів словникового складу мови, включно з її нелітературними елементами. Ми бачимо, що деякі слова, особливо пов'язані з релігією, набули зовсім нових значень у лексиці сленгу: мова миттєво слідує за змінами в житті людей, що неминуче призводить до появи нових лексичних одиниць. Наприклад, ми можемо простежити трансформацію турецького суспільства відповідно до його стосунків з іншими націями, спільнотами та мовами, а також запозичення іншомовних слів. У різні історичні періоди в турецьку літературну мову та сленг потрапляли різні запозичення. Запозичення з арабської мови вперше з'явилися в турецькій мові з поширенням ісламу і набули поширення в турецькому сленгу як "натяки на сакральне" в більш пізні періоди.

Перська мова була мовою мистецтва і літератури в Османській імперії, тому в турецькій мові можна зустріти багато запозичень з перської мови у вигляді сленгу: наприклад, 'derviş' (букв. дервіш, від перс. deryûş) – "відвідувач місця, де збираються люди, що є залежними від наркотиків", gül (букв. троянда, від перс. gul) –

"амфетамін", paça (букв. шматок, частина, від перс. râlçe) – "красива жінка" та інші. Запозичення з мов християнських меншин Османської імперії – грецької та вірменської – також зустрічаються в турецькому сленгу: Наприклад, 'aftos' (від грец. autos – сам) – "коханець", "коханка", 'palamarî çözmek' (від грец. palamarî – мотузка, тур. çözmek – відпускати, вислів стосується переважно сленгу моряків), "відпливати", 'ahbar' (від вірм. ueğraug – брат) – "брат" (форма звертання до чоловіків), 'casık' (від вірм. casıg) – "дурень", "наївний" та інші.

Запозичення з французької мови з'явилися в турецькій мові в другій половині 18 століття і незабаром охопили територію сленгу: 'afiş' (букв. плакат, афіша, від фр. l'affiche) – "трюк", "обман", "вігадка", 'artist' (букв. актор, від фр. artiste) – "брехун", "прикидатися", 'fos' (від фр. fausser – спотворювати) – "марний", "нікчемний", "неправильний" та ін.

Сленг, який часто зустрічається в повсякденному житті, є частиною мови, що використовується багатьма верствами суспільства, і може включати лайку, образи тощо, а також використовує структури та моделі рідної мови. 'Сленг – це закрита сфера, але з часом він набуває широкого розповсюдження, просочуючись у стандартну мову' (Püsküllüođlu, 2004).

Через динамічність, креативність, гнучкість і нестабільність сленгу, який має широкі кордони, визначення сленгу не є послідовними. Аксан (1998) визначає сленг як "особливу мову, яка зустрічається в кожній країні, в кожній мові, і яка формується сегментом або групами всередині суспільства з метою забезпечення взаєморозуміння в інший спосіб". "На думку деяких лінгвістів, сленг є продуктом інтелекту. Він виникає шляхом зміщення значення ретельно відібраних слів з природної мови і виведення нових, веселих і зі смаком підібраних слів, які позначають роботу або ситуацію. Сленг створюють не невігласи, а розумні люди" (Çiçek & Yağbasan, 2019).

В останні роки, у зв'язку з процесом глобалізації, багато англійських слів знайшли своє відображення в турецькому сленгу. Джеміль Меріч досить болісно сприймає процес європеїзації турецької літератури, він відчуває кризу національної ідентичності свого народу.

Найяскравішим прикладом в пливу технічного прогресу на мову є комп'ютерний жаргон і сленг наймолодшого покоління. Ситуації, операції та діяльність, пов'язані з Інтернетом, породили потребу у великій кількості слів та фраз, які виходять за межі комп'ютерно–опосередкованого спілкування, і наймолодше покоління, ймовірно, використовує інновації в мовних формах разом з інноваціями в комп'ютерних технологіях. Прикладом можуть слугувати такі морфемні одиниці як: *'çetleşmek'*–переписуватись, *'resetlemek'*– перезавантажити, *'instol etmek'* – встановлювати програму, *'apgreyd etmek'*–оновлювати.

Всі слова мають "відтінок" професії, напряму, конкретної праці, покоління, вікової групи, доби і часу. Крім того, існують відмінності в освіті, у способі як сімейних традицій, так і шкільного навчання. Ці відмінності ще більше поглиблюються менш важливим поділом на професії; спорт і хобі також мають свій власний словниковий запас.

Таким чином, соціальне розшарування є важливою передумовою для появи та популяризації сленгових термінів. Однак було б несправедливо розглядати сленг як лінгвістичне явище, притаманне лише нижчим верствам суспільства. Незважаючи на те, що загалом явище сленгу виникає в межах нижчих соціальних верств, його словниковий запас часто збагачується освіченими та інтелігентними групами.

1.3. Функціонування сленгу в турецьких аудіовізуальних текстах

Сленг, як динамічний та неформальний шар мови, відіграє суттєву роль у сучасному кінематографі, зокрема в турецьких фільмах та серіалах. Його використання може значно впливати на сприйняття сюжету, характеристику персонажів та атмосферу твору. Під час виконання дослідження було помічено, що сюжетна лінія будується виключно за допомогою діалогів, які, в свою чергу, насичені скороченнями, інверсією, а також сленговими одиницями. Усі ці чинники роблять кіно дуже реалістичним. Звідси можна сформулювати висновок, що одним з результатів використання новоутворень є наближення до реалістичного мовного середовища.

Сленг може стати маркером особистості персонажа, підкреслити його індивідуальні риси, світогляд та цінності. Наприклад, персонаж, який вживає грубий сленг, може сприйматися як бунтар або людина з низьким соціальним статусом.

Наприклад, було зафіксовано використання словосполучення ‘*suçlu damgası*’, що несе собою значення людини, яка умовно ‘помічена’ в суспільстві як ‘злочинець’. Інший варіант, який також може бути зазначений, є дещо дивним на перший погляд. Це є слово ‘*dede*’. Термін має досить специфічну інтерпретацію, яка докорінно відрізняється від першочергового трактування, до якого ми звикли. У серіалі дійові особи звертаються до одного з героїв як ‘*dede*’, маючи на увазі учня, який є найстаршим за віком. Відразу можемо провести паралель з українською мовою і виявити схожість використання поняття «батько» в контексті характеризування особи як найдосвідченішого або найстаршого у своєму колі.

Серед інших властивостей сленгу є передача стосунків між героями. Сленгові вирази можуть використовуватися для демонстрації близькості, ієрархії, ворожості чи інших аспектів стосунків між персонажами. Наприклад, вживання зменшувальних форм слів або пестливих сленгових прізвиськ може свідчити про близькі та дружні стосунки. ‘*Çiçeğim*’, ‘*börekçiğim*’, ‘*ponçik*’ та інші.

Як було вже зазначено, окрім сленгу в сучасному молодіжному мовленні існує безліч варіативних інструментів, які використовуються підлітками, а також дорослими для створення певної атмосфери, чи то комедії, драми, кримінального бойовика чи історичного фільму. Серед виділених термінів можна зафіксувати низку слів та фраз, які були вжиті як інструмент передачі відносин між героями: ‘*kafa ütölemek*’ – ‘виносити мізки’; ‘*kavga etmek*’ – ‘сваритись’; ‘*dalga geçmek*’ – ‘знущатись’.

У серіалі ‘*Öğretmen*’ ми спостерігаємо досить напружений сюжет, де головний герой бере в заручники звичайних учнів школи, погрожуючи їм підірвати будівлю, якщо вони не допоможуть йому в розкритті певної кримінальної справи. У кінострічці зустрічаються фрази *göze almak* – ризикувати; *şantaj yapmak* – шантажувати; *çete* – банда, шайка та інші. Тому сленг є важливим елементом сучасної турецької мови, який знаходить широке застосування в кінематографі.

Висновок до розділу 1

Чудовим прикладом "антимови" є сленг. Основна ідея його побудови полягає в тому, що він має однакову граматику, але відмінну лексику. Однак лексика варіюється лише в певних сферах, зазвичай тих, які є важливими для діяльності субкультури і найбільш очевидно відрізняють її від основного суспільства. Наприклад, сленг серед студентів часто натякає на поведінку, яка може бути засуджена суспільством, наприклад, зловживання наркотиками та алкоголем, а також романтичні стосунки.

Як наслідок, сленг має своє середовище, яке встановлює рівень специфіки мови, якою розмовляють члени цього середовища. Він пов'язаний зі способом життя та ідеалами певної групи і використовується як внутрішньо групова мова різноманітними професійними групами, включаючи молодь, спортсменів, музикантів, злочинців.

Розумінню того, що сленг є невід'ємним компонентом онлайн-комунікації, сприяли всі три зазначені фактори. Часте використання користувачами новостворених фраз і виразів можна спостерігати в соціальних мережах у великій кількості. Інтернет-сленг зумовлений зручністю та швидкістю онлайн-спілкування, а також необхідністю мінімізувати кількість відправлених та отриманих повідомлень. Зрозуміти, які фрази та ідіоми складають інтернет-сленг і як вони можуть змінюватися у відповідь на запити користувачів, простіше, якщо мати загальне уявлення про основні поняття, пов'язані з темою, що вивчається. Ці ресурси також корисні для лінгвістів і лінгвістів, які вивчають і досліджують мовленнєву поведінку. Зокрема, сленгізми, інверсії та мовні у є важливими компонентами мовної практики, про що свідчать дослідження підліткового сленгу. Соціальні мережі більше не є основним джерелом новотворів; головним джерелом залишається повсякденне живе спілкування.

РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНІ ТА СИМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВЛЕННЄВИХ ОДИНИЦЬ

2.1. Семантична диференція сленгових одиниць

За семантичним принципом було класифіковано 5 тематичних груп, що відображають різні аспекти життя. Найактуальніші з них показують реальність з повсякдення. Ці слова, як відомо, несуть емоційне навантаження, а також відрізняються художнім забарвленням. Багато із цих семантичних категорій сленгу були виявлені завдяки аналізу буденності героїв серіалу *Öğretmen*. Водночас, беручи до уваги те, що сюжетна лінія є досить нестандартною для звичайного повсякдення, нами було виокремлено й інші семантичні групи фраз та слів.

Першочергово треба зазначити, що було зафіксовано низку термінів, які стосувались характеристики особистостей наших героїв, використовуючи слова, які на перший погляд, вже мають сформоване в нашій свідомості значення. Це спричинено тим, що сленг постійно змінюється та еволюціонує, тому деякі з цих слів та виразів можуть мати й інші значення в інших контекстах. Як приклад може слугувати слово *'kokoroz'*. Первинне значення слова є назва овоча «кукурудза», але в серіалі група підлітків вдаються до цькування однієї з героїнь за її зовнішність, використовуючи вищезазначений термін в контексті «страшко». Серед іншої групи слів, що входять до цієї семантичної групи сленгізмів є поняття *'inek'* – «ботан» (*tur. inek* – корова), *'ponçik'* використовується як спосіб звертання до привабливої особи, *'Kanks', 'Kanki', 'Panpa'* – терміни, що мають однакове семантичне забарвлення і зазвичай вживаються під час звернення до близької людини, товариша, друга.

Серед інших семантичних груп можна виокремити також список слів, які об'єднані спільним емоційним забарвленням, що стосується емоцій та почуттів: переживання, розпач, процес обдумування. До низки таких термінів увійшли такі дієслова як: *'kafayı yemek'* – втратити розум або здоровий глузд; *'endişelenmek'* – хвилюватися; *'canı yanmak'* – відчувати фізичний біль; *'aklı kalmak'* – не виходити з голови. Усі вирази зосереджені на висвітленні стану стресу та зустрічаються у кінострічці в досить напружених сценах. Серед інших висловів, які також відносяться

до цієї групи слів, ми віднесли низку інших мовленнєвих одиниць: *'çenesi düşmek'* (здивування), *'kafa ütölemek'* (докучати), *'kafayı yemek'* (втрата розуму, здорового глузду), *'dolma'* (обдурювання), *'piyazlamak'* (лестити), *'şantaj yapmak'* (шантажувати), *'endişelenmek'* (хвилюватися), *'canı yanmak'* (відчувати біль), *'pes etmek'* (здаватися, покидати якусь справу).

Цікавим є те, що також нам вдалось відокремити окрему низку мовленнєвих одиниць, що стосувались інтернет-простору. Переважно це були терміни, пов'язані з щоденними справами, які доводиться робити інтернет-користувачу. Можемо відокремити відразу термін, який є турецьким аналогом до інших англomовних запозичень, *'chat linge'*. Його трактування несе за собою твердження як «процес спілкування в Інтернет-просторі, за використання різних платформ для комунікації». Інша фраза стосується інтернет-покупок—*'sipariş etmek'*, тобто купляти речі у віртуальному середовищі. Варто зазначити, що під час пошуку інформації, було також досліджено дібрання турецьких аналогів до слів іноземного походження. Наприклад, у фразі *'mesajı göndermek'* ми спостерігаємо запозичення з французької мови слово *'message'*, що знайшов свій турецький аналог *'ileti'*. Серед інших ситуативних висловів можемо спостерігати термін *'kurye'*—вид занятості, що передбачає собою доставку речей, що були замовленні онлайн або ж може виконувати функцію листоноші. Цілком ймовірно, що цей термін також може бути заміщеним словом, що має автохтонне коріння, *'teslimatçı'*.

Серед інших семантичних груп ми виокремили словосполучення, які стосуються кримінального дискурсу, застосовуються переважно у військовій справі або, як варіант, у внутрішніх органах. Використання слів є вузько направленим, тому вживання їх в контексті молодіжного сленгу є досить рідким явищем. Проте варто розглянути ці лексичні морфеми як частину сучасного мовлення. Серед слів ми виокремили такі словосполучення як: *'trollelemek'*—створювати проблеми, *'ifşa etmek'*—розголошувати, *'suçlu damgası'*— клеймо злочинця, *'bir suçun fragmanı'*—фрагмент злочину, *'ihbar almak'*—отримати сигнал про небезпеку.

В свою чергу дієслово *'trollelemek'* має і інше значення, яке в колі сучасної молоді відоме як «тролінг», тобто процес пригнічення риси певної особи або ж групи людей,

через їхні певні ознаки, що відрізняють їх від іншої маси особистостей. походить від англійського слова "trolling", яке спочатку вживалося в рибальському контексті і мало означати метод ловлі риби, коли вудка з приманкою переміщується по воді. Пізніше термін став використовуватися в Інтернеті для опису поведінки, спрямованої на намагання викликати реакції у користувачів шляхом розповсюдження провокаційних або образливих коментарів, повідомлень або контенту.

Спроби викликати реакції шляхом тролінгу можуть бути спрямовані на використання гумору, провокацій, образливих коментарів або фальшивої інформації з метою створення конфліктів або загального негативного настрою. Ця практика може виникати в соціальних мережах, форумах, чатах та інших онлайн-середовищах.

Альтернативи поняттю "тролінг" в турецькій мові включають термін "*kuyruk sokumculuk*". Цей вираз також використовується для опису провокаційної або образливої поведінки в Інтернеті, подібно до англійського "trolling".

Інші семантичні групи включали в себе терміни, що стосувались періоду часу. Серед таких фраз є '*an meselesi*' (секундна справа), '*boş yere*' (на рівному місці), '*vaktini almak*' (займати час).

Загалом розуміння семантичних груп слів допомагає краще розуміти контекст, в якому вони використовуються. Це дозволяє уникнути непорозумінь та правильно тлумачити повідомлення. Цей підхід допомагає структурувати інформацію, уникнути непорозумінь та недоліків у комунікації, а також розвиває словниковий запас та розуміння різних аспектів мови. Такий підхід корисний як для навчання, так і для повсякденного використання мови, оскільки він сприяє точнішому та збагаченому вираженню думок та ідей.

2.1.1. Фразеологічні одиниці в турецькому молодіжному сленгу

Фразеологізми займають особливе місце в парадигмі елементів творення розмовної мови. Хоча й існує думка, що виразами сповнена лише художня література, але й в усному вжитку вони є частим явищем. На прикладі української мови ми прослідковуємо використання фразеологізмів на підсвідомому рівні для додавання експресивності, для передачі емоцій або створення образності. Вони роблять

мовлення більш виразним та зрозумілим, сприяють формуванню ідіоматичності мови.

Ідіоматика в мовному значенні означає вживання виразів, фразеологізмів або конструкцій, які мають фіксоване значення, відмінне від літературного та прямого перекладу окремих слів. Незважаючи на те, що фразеологічні одиниці є поєднанням слів, вони розглядаються лінгвістами з позицій не синтаксису, як вільні сполучення, а в розрізі лексикології. 'Фразеологічна одиниця є немодельованим словосполученням, пов'язаним семантичною єдністю. У мовленні така єдність не створюється, а відтворюється у готовому вигляді і функціонує як єдиний член речення а невеликі зміни структури фразеологічної одиниці не впливають на її основні ознаки'. (Власенко, 2019).

Це вирази, які мають своє, усталене тлумачення, яке може відрізнитися від буквального значення складових слів. Один із прикладів ідіоматичного виразу з турецької мови – *'elini taşın altına koymak'*. Літерально це означає "покласти свою руку під камінь". *'Siz ellenize taşın altına koydunuz. Ben o taşının altında ezildim. Hala çıkamıyorum.'* "Ви підклали руки під камінь, а я розчавлений цим каменем. Досі не можу вибратися". Герой у своєму монолозі використовує алегорію з камнем, тобто труднощами, які виникли на його життєвому шляху. Однак у контексті використання цей вираз означає "взяти на себе відповідальність за щось, взяти участь у складній ситуації або проблемі". Такі ідіоматичні вирази додають кольору і виразності мовленню, але можуть бути складними для розуміння для тих, хто не має глибокого розуміння культури та мови.

Орхан Аксой став з-поміж турецьких лінгвістів першим, хто спробував дати визначення поняттю "фразеологізм". На його думку, 'Фразеологізм – стійкий зворот, що в більшості випадків має значення, відмінне від буквального, і має нестандартну формою пояснення' (Аксой, 1995).

Проблема принципів класифікації стійких поєднань залишається нерозв'язаною, незважаючи на велику кількість праць, присвячених цьому питанню. Ці роботи різняться між собою як у розумінні обсягу галузі лінгвістики, так і в критеріях, що використовуються для класифікації. У сучасній лінгвістиці

фразеологічні одиниці класифікуються за різними принципами, заснованими на загальній семантиці.

На разі проблема перекладу фразеологічних зворотів залишається актуальною і потребує неабиякої уваги турецьких науковців. Серіал 'Öğretmen' є одним з джерел пошуку фразеологізмів, які активно вживаються носіями мови в діалогах. Переважно вони мають насичене емоційне забарвлення, важко перекладаються, особливо якщо немає аналогу в мові, на яку перекладається документ.

Одним з прикладів такого фразеологізму є вислів '*dumanı tepesinden çıkmak*'. Під час дослівного перекладу ми отримаємо фразу 'дим, що виходить з даху'. Не маючи достатньо інформації про використання терміну та розглядаючи його виокремленим з контексту, його правильне тлумачення є досить складним процесом. Під час діалогу героїв ми маємо використання фразеологізму '*Neden bu kadar kızgınsın? dumanı tepesinden çıkıyor*'. Враховуючи ситуативні особливості героїв, зовнішні та внутрішні процеси, які відбувались, можемо зробити висновок, що при використанні твердження, персонаж намагався порівняти стан іншої особи з димом, який піднімається з гори.

Для кращого розуміння варто знайти аналог в мові, на яку здійснюється переклад. "Порівняння двох мов передбачає прийняття непрямим чином того, що в словах, значеннях, синтаксисі, фонетиці або морфології цих мов є спільні риси, ґрунтуючись на яких треба виявити відмінності" (Торґу, 2001). В українському фразеологічному ми маємо порівняльне словосполучення 'аж пар з вух йде', що за своєю семантикою означає 'розлючення', 'гнів', 'агресивність'.

Труднощі перекладу фразеологізмів українською мовою пов'язані не тільки з розбіжностями будови турецької та української мов, але й, насамперед, з особливим статусом фразеологічних одиниць, що переважно належать до семантично неподільних виразів, у яких план змісту не збігається з планом вираження.

Серед інших фразеологізмів було виділено низку інших розмовних фразеологізмів. Наприклад: '*ağız tamburası çalmak*' або ж 'грати на бубні ротом'. Означає давати комусь пораду, але не змушувати його слухати те, що ви говорите. Іншими словами 'бубоніти' про щось, не маючи зворотньої реакції з боку слухача.

'Ben Ayşe'ye o konuda çok ağız tamburası çaldım ama kimin umurunda?'. 'Він багато говорив на цю тему з Айше, але кого це хвилює?'. Цілком очевидно, що оптимальним варіантом передачі вихідної фраземи є вживання еквівалентної одиниці, за умови, що вона існує в мові перекладу. Абсолютні еквіваленти – це ідіоматичні вирази, які мають всі спільні елементи і є абсолютно ідентичними в мовах географічно, історично та культурно близьких регіонів, як, наприклад, у випадку з Європейським континентом Застосування такої одиниці гарантує не тільки чітке передавання значення, але й збереження колориту та сили виразності оригіналу ідіомоніма.(Салата, 2018)

Складність роботи над перекладом словосполучень пов'язана ще й з тим, що одне й те саме утворення, один і той самий мовний вираз може бути як фіксованим, так і вільним. Таким виразом може стати вислів, який часто вживається в контексті несхвалення дій певної особи '*Aşk olsun*', що перекладається як 'як тобі не соромно?', але в більш поблажливій формі. Одночасно термін має фіксоване значення 'Нехай буде любов'.

Також до цього вислову зверталась та вітчизняна науковиця Ірина Покровська, яка розглядала концепт фрази з боку суфійського походження. Згідно з джерелом, фраза має витоки з періоду другого танзимату та активно використовувалась дервішами як варіант привітання, показуючи хороші наміри та побажання. Також у роботі згадується форма відповідь дервішів на вітання '*Aşkın cemal olsun* (букв. нехай твоя любов буде прийнята) або '*Aşk ederim*' (букв. я приймаю любов)'.

2.2. Явище лексичних та структурних деформацій

Особливостями турецької розмовної мови є зайвість (наявність повторів), використання невербальних засобів спілкування, еліпсису, скорочені розмовні форми. Прикладом може слугувати час «*Şimdiki zaman*». Переважно молодь тяжіє до використання скорочених дієслівних форми залишаючи позаду повну форму. Нерідко можна почути , що в усній мові випадає частина словотворчого афіксу. Слово 'bakmak' ,приєднуючи до себе афікс теперішнього часу *-yor*, міжафіксний *-ı*, афікс

присвійності –*sun*, мало б звучати як *'bakıyorsun'*. Проте в розмовній мові відбувається скорочення звуків і ми чуємо як *'bakıyoun'* або *'bakıyosun'*.

Інше явище, яке також є характерним для турецької мови, це зміна порядку слів у реченні. Згідно правилам граматики, турецьке звичайне речення має закінчуватись з дієслова, але в дійсності живе мовлення насичене інверсією, яку ми можемо спостерігати на телебаченні, чути в піснях та в діалогах носіїв мови. Це зумовлюється тим, що мовець потребує зосередити увагу читача на головному моменті своєї розповіді. В результаті чого виникає певна проблема в перекладі турецьких джерел на українську мову, так як наше речення також потребує систематизованої послідовності наших головних та другорядних членів речень.

Переважаюча кількість мовленнєвих фраз сформовані за допомогою інверсії. Зазвичай головна думка концентрується на початку висловлення. 1) *Kitabı masanın üzerinde gördüm.* 2) *Masanın üzerinde kitabı gördüm.* Службове слово "*üzerinde*" ("на") вказує на місцезнаходження книги, і його позиція може змінювати нюанси значення. За допомогою інтонації або видільних слів може підкреслити вашу думку. У розмовному стилі, а особливо в турецьких серіалах, часто використовуються стійкі словосполучення нефразеологізованого характеру.

У серіалі часто зустрічаються сленгові вирази іншомовного походження: *'Süper! Şık!* – все супер! круто!; *'bay bay'*, що походить від англійського виразу *'Good bye'* використовується при прощанні, *'okay'* – при згоді, вибачаються за допомогою *'pardon'*, дякують коротко– *'mersi'*, вітають усіх відомих *'bravo'*; *'valla mı'* або *'valla'* (від араб. "*vallaha*", "*vallahi*") – сленгові версії виразів *'sahiden mi?'* (справді? чесно? правда?)». Подруга пише головній героїні серіалу у листуванні: *'Şip'ledim kızım sizi'*, що в перекладі «я вас шіпперила». Основа англійського походження *Şip* + словотворчий афікс турецької мови *-le* = дієслово *'şiplemek'* зі значенням «представляти двох людей разом, хотіти, щоб вони були парою». Останнім часом часто використовується, коли говориться про героїв серіалу, але також застосовується і щодо людей з реального життя. Турецькому сленгу властива образність: відомі всім найменування членів родини в розмовній молодіжній мові отримали нові значення (вторинні номінації): *'kızım'* («донька») – «наївна», *'oğlum'* («синочок») – «хлопець,

чувак». Часто використовується сленговий вираз *'dalga geçmek'*, що означає «дразнити, насміхатися, жартувати».

У значенні високої якості та оцінки у серіалі використовується вираз з числівником *'on numara'*: *'on numara kız'* – класна дівчина, *'on numara simit'* – класні симіти (турецькі бублики).

Турецька мова метафорична, тому навіть у мові сучасної молоді зустрічаємо засоби художньої виразності, наприклад: *'Artık bu koltuk senin değil! Şirketin adına böyle pervasızca kirletemezsin.'* Це вже не твоє крісло! Ти не можеш більше безладно бруднити ім'я фірми!". У цій фразі спостерігаємо синекдоху: "крісло=влада", а також метафору "бруднити ім'я фірми", тобто псувати репутацію. У серіалі згадується також алегоричний вислів *'Bir deli kuyuya taş atmış kırk akıllı çıkartamamış'*. "Божевільний кинув камінь у криницю, і сорок мудреців не змогли його дістати." ". Його значення полягає в тому, що іноді одна невмілість, бездумна дія або помилка може спричинити проблеми, які навіть багато розумних людей не можуть вирішити або виправити.

Серед інших семантичних груп молодіжного сленгу важливе місце посідає лексика, що пов'язана з ерою Інтернету. *'trendleri takip etmek'* (конт. стежити за трендами) *'yasaklamak'* (блокувати) *'skam etmek'* (обманювати) *'profilini paylaşmak'* (ділитись профілем) *'keşfet'* (рекомендації), *'erişilebilirlik'* (доступ), а також інші одиниці. Більшість з них у своєму складі мають слова іншомовного походження, проте турецька мова все ж таки намагається знаходити вихід з цієї ситуації, поповнюючи лексичний фонд своєї мови іншими словами, що на противагу запозиченням, маю витоки з турецької мови. Слово *'trend'* має свій аналог *'eğilim'*. Це говорить про те, що поширення нових всесвітніх новоутворів є один із чинників, що впливають на поповнення словникового фонду власне турецької лексики задля мети збереження ідентичності.

2.3. Структурні особливості лексичних одиниць молодіжного сленгу сучасної турецької мови

Проблема термінологічного словотвору є об'єктом неабиякої пильної уваги з боку багатьох мовознавців. Беручи за основу існуючі в мовному просторі способи та

технології словотворення, мова науки опрацьовує словотвірну систему, ставлячи її у відповідність з вимогами, особливостями та закономірностями термінології турецької мови.

Учені виокремлюють різні способи утворення термінів. Питання про способи утворення термінів тісно пов'язане з визначенням джерел його формування. Під час пошуку основних джерел формування термінів дослідники зазвичай виокремлюють:

1) внутрішні зміни, які відбуваються в середині слова за використання словотворчих афіксів на прикладі ізафетів.

2) зовнішні зміни, додавання лексичних одиниць до допоміжних дієслів, утворюючи складені дієслова.

Серед зовнішніх змін ми прослідковуємо використання оказіонально-допоміжних дієслів, які є повнозначними дієсловами, які беруть на себе допоміжну функцію під час приєднання до повнозначного слова. Також варто зазначити що кількість таких допоміжних дієслів в турецькій мові є досить велика. Наприклад , було виділено низку термінів, які були утворені саме таким способом: '*video yüklemek*' , '*canı yanmak*' , '*sabaya sokmak*' , '*oflayıp puflamak*'.

Вираз '*video yüklemek*' складається зі слів '*video*' (відео) і '*yüklemek*' (нагрузити). Разом з розвиком технологій термін '*yüklemek*' отримав інше значення, що означає "завантажувати" або "переносити" в контексті відео на інтернет-платформу чи інше медійне середовище. Отже, "*video yüklemek*" означає "завантажувати відео".

Вираз '*canı yanmak*' складається зі слів '*canı*' (душа, життя) і '*yanmak*' (горіти). У турецькій мові вираз '*canı yanmak*' вживається в переносному значенні, щоб позначити фізичний або емоційний біль, який дуже болісний або прикрутий. Таким чином, "*canı yanmak*" перекладається як "відчувати біль" або "страждати". '*Saba ya sokmak*' складається зі слів '*saba*' (закуток, куток) і '*sokmak*' (покласти, вложити). '*Sokmak*' може також мати значення "впихнути" або "втопити". Таким чином, '*saba ya sokmak*' вживається в турецькій мові для опису ситуації, коли хтось або щось покладено в куток, зазвичай для того, щоб приховати або уникнути від когось чи чогось.

'Oflayıp puflamak' складається з двох дієслів, перше з яких має дієприкметник ір, *'oflayıp'* (*'oflamak'* робити довгий подих від печалі або втоми) і *'puflamak'* (тяжко дихати). У турецькій мові цей вираз має значення "охання" або ж в серіалі цей вислів було вжито в контексті опису ситуації, коли хтось намагається щось зробити, хапається за всі справи відразу і нервує, тобто "метушитись". Синонімічним терміном до вислову *'oflayıp puflamak'* є *'yaugara koparmak'*. *'Neden bu kadar yaugara koparıyorsun?'*, *'Neden bu kadar oflayıp pufluyorsun?'*. В перекладі українською мовою обидва варіанти мають переклад «Чому ти так метушишся?».

Серед інших структурних особливостей морфологічних одиниць можна відокремити використання постійно допоміжних дієслів *'etmek'*, *'almak'*, *'yapmak'*. Допоміжні дієслова це різновид дієслів, для яких основною задачею є «допомагати» іменній частині набувати сенсу дієслова. Як один з можливих варіантів для проведення прикладу можуть слугувати такі лексичні одиниці як: *'Def olmak'*, *'pes etmek'*, *'maydanız olmak'*.

Слово *"def"* походить від арабського *"def"* (відступ), а *"olmak"* – допоміжне дієслово, яке якраз має основну функцію приєднання до іменних основ. У турецькій мові *'def olmak'* буквально означає "стати непридатним" або "відступити". Разом вони утворюють фразу, що позначає відступ або відмову від чогось або відсутність ефективності у виконанні певної дії. *'Buradan def olup gidiyoruz ama birlikte hareket etmeliyiz.'* – "Прибираємось геть звідси, проте нам слід рухатись разом".

У турецькій мові *'pes etmek'* означає "здатися" або "покинути". Слово *'pes'* може вживатися для позначення "кінець" або "край". Разом ці слова формують вираз, що позначає відмову від продовження боротьби або дії. *'Akif o kadar kolay pes etmez, bir durum olursa yapacağınız bilmiyorum.'* – "Акіф так просто не здасться. Я не знаю, що ми будемо робити, якщо це станеться."

Феномен перекладацької деформації характеризується в сучасних студіях з вивчення перекладу. У монографії М. Грабовського Термін "деформація" визначається як навмисний, раціональний процес зміни змісту перекладу, заснований на уявленні перекладача про кінцеву мету його власного перекладу. цілеспрямоване маніпулювання певним параметром, яке виправдане необхідністю виконання

глобального завдання з перекладу. *'Maydanoz olmak'* перекладається як "стати петрушкою". У турецькому молодіжному сленгу вживається в переносному значенні для позначення ситуації, коли особа намагається втручатись в справи іншої людини, без належного дозволу. В такому разі спостерігається використання порівняння особи як "петрушки". Слово "*maydanoz*" – це "петрушка", а "*olmak*" – "стати", отже, "*maydanoz olmak*" означає "стати петрушкою" в турецькому контексті вищеприведеного переносного значення. Такі трави, як петрушка, можуть бути додані до їжі або використані як гарнір, іноді навіть без відома шеф-кухаря. Таким чином, вислів "бути як петрушка" передбачає експлуатацію когось або чогось без їхньої волі чи згоди.

2.3.1. Використання афікасації при утворенні лексичних одиниць турецького молодіжного сленгу

Загальні морфологічні та синтаксичні норми турецької мови регулюють розвиток і використання сленгової лексики. Неможливо розглядати сленг як такий, що існує поза літературною мовою, в жодному разі. Так, основний процес творення нових слів (як і в класичній турецькій формі) називається афіксацією, що передбачає додавання одного або декількох афіксів до кореня слова.

Турецькі афікси завжди мають приписувані їм значення, завжди розміщуються в постпозиції до кореня і можуть зустрічатися в багатьох словах або як маркери граматичної форми слова. У турецькій мові суфікси завжди зрозумілі, але їхнє значення поєднується з коренем слова, а не розуміється окремо.

Афіксальні морфеми класифікуються як вказівні, термінологічні або фразеологічні, залежно від того, яке значення вони представляють (словотвірне чи граматичне), а також від ролі, яку вони відіграють у словотворенні або модифікації слів. У турецькій мові додані морфеми та закінчення визначаються лише місцем після кореня. У турецькій мові не було проведено жодного ґрунтовного дослідження морфемної структури турецьких слів.

Більшість описів мови можна знайти в навчальних граматичних структурах та перекладних лексиконах, які пропонують таблиці турецьких словотворчих та словозмінних афіксів, незважаючи на те, що вони не надають доказів на підтримку їх

відмінностей. Аналізуючи морфемну структуру турецької мови, наукові граматики розрізняють афікси, що утворюють слова, і ті, що змінюють їх лише на основі семантики, яку вони передають. Корисне навантаження, яке несуть ці морфемні, не береться до уваги.

В історичних працях та сучасних турецьких діалектах сполучник/додаток *birle*, який історично використовувався протягом усієї доісторичної турецької епохи, досі вживається у варіантах з фонетичними назвами *birle*, *ile* та *ilen*. Проте суфікс *-la* з'явився тоді, коли це поєднання стало частіше використовуватися в турецькій мові. Поєднання з *-i*, що є компонентом вказівних іменникових афіксів, та предикативне слово *birle*, яке вживається в історично різних культурах, мають однакове значення і призначення.

Вже відомо, що такі терміни, як прийменники та сполучники, які називаються функціональними морфемами, виконують те саме завдання за допомогою деяких афіксів. За допомогою цього афіксу твориться наступний сленговий вираз *'piyazlara duşlemek'*, який в розмовному жаргоні означає 'поливати компліментами'. Щодо структури слід зазначити, що він складається з іменної основи *'piyaz'*, до якої додається прийменник *-ile*, утворюючи морфосинтаксичний комплекс, а також додаткове дієслово *'duşlemek'*. У свою чергу слово *düşlemek* утворюється за допомогою приєднання до кореневої системи *'duş'* (досл. душ) афіксу *-le*, що використовується при додаванні до іменної основи як один з будівельних варіантів дієслівних морфем. Турецький лінгвіст Феріт Девелліоглу у своїй роботі зазначає, що серед іншого значення, яке може набувати дієслово *'piyazlamak'*, утворене від основи *'piyaz'*, може бути використане в розмовному стилі як 'поступатись місцем' (Devellioğlu, 1980).

Інший варіант дієслова *'gümlmek'*, який став унікальним прикладом слова, який був утворений як наслідок звуконаслідування. Корінь слова *'güm'* є один зі звуків, який використовується для позначення якогось удару, еквівалент до українського вигуку 'бум'. Під час приєднання словотворчого афіксу *-le* ми маємо новоутворення *'gümlmek'* (досл. грюкати, бахкати). У серіалі зустрічаємо репліку *'Sonunda sınıfta sadece o gümledi'*.

У цьому випадку термін набуває нового значення, яке відрізняється за своєю семантикою від попереднього. Згідно з *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*, інше значення терміну є сленговий вираз ‘залишась на самоті’. Тобто вираз ‘*gümlemek*’ має основне значення ‘грюкати, бахкати’ та переносне – ‘залишатись самотнім’.

Серед інших найчастотніших варіацій будови сленгу є одноафіксний та двоафіксний ізафет. Ізафетом називається тип словотвору словосполучення, який поділяється на відносний (одноафіксний) та присвійний (двоафіксний). Серед наведених нами прикладів, які ви можете переглянути в Додатку 1, ми можемо спостерігати, що одноафіксний ізафет є домінантним у способі словотворення сленгізмів. Це зумовлюється тим, що одноафіксний ізафет використовується переважно для утворення прикладки, тобто не потребує присвійності. Такими словосполученнями виступають ‘*dayanma gücü*’ (досл. сила волі), *eşek başı* (розм. дурна людина), ‘*Ceviz kabuğu*’ (розм. маленьке приміщення, місце). До другого слова словосполучення ми спостерігаємо додавання чотирьох варіантного афіксу ‘*u*’, який підпорядковується головному правилу сингармонізму: гармонії голосних.

Кількість продуктивних афіксів в турецькій мові є досить велика. Ми спостерігаємо тенденцію нарощування турецької мови новими виразами, які є частиною словотворчих та словозмінних процесів. Афікси є тим базисом, який бере найактивнішню участь. Серед відібраних лексичних одиниць 70% були утворені за допомогою приєднання лексичного будівельного матеріалу – афіксу. Це дає нам змогу зробити висновок, що більшість новоутворів, які ми маємо на сьогоднішній день, притримуються тенденції використання традиційних норм утворення нових слів в турецькій мові, а також те, що незважаючи на вплив та розповсюдження лексики з інших країн, Туреччина зберігає свої етнічні норми словотвору, шукаючи альтернативні варіанти для запозичень, розширючи словник термінів власнествореними морфемами.

2.3.2. Використання редуплікації під утворення сленгових одиниць

Ми вивчаємо природу редуплікації, або повторення, яке є одним із найпоширеніших мовних явищ, а також однією з найбільш помітних характеристик

аглютин діалектів загалом. Це явище зустрічається в багатьох мовах по всьому світу (в азійських мовах редуплікація вважалася ознакою досконалості дієслова поряд з певними закінченнями). Основне значення повторювання морфем є підсилення її значимості та забарвлення. Наприклад, ‘yavaş yavaş konuşana’, передбачає неабияке прохання мовця говорити ‘повільніше’. На основі серіалу ми виокремили декілька прикладів, для яких характерно явище редуплікації: 1) ‘*bön bön bukmak*’ (розм. витрящитись на когось без будь-якої мети), 2) ‘*tek tek sordumak*’ (розм. переживати за кожну дрібницю). В обох варіантах смислове навантаження здійснюється за допомогою подвоєння лексеми як один із частотних явищ усної мови.

Серед інших форм також зустрічаються граматичні конструкції з використанням стверджувальної та заперечної форм часів. Молодіжна мова супроводжується частком використання ‘Geniş zaman’ для передачі початку дії, як тільки щось трапиться. Конструкція передбачає собою приєднання граматичних афіксів ‘ı’ ‘mez’ до кореня слова. В результаті зустрічаємо низку прикладів ‘*Buradan kaçırsız kaçamayız yurtdışına gideceğiz ve her şeyi unutacağız*’. ‘Як тільки ми звідси заберемось, поїдемо за кордон і все забудемо’. ‘*Sizi arar aramaz telefonu bana verin.*’ ‘Як тільки він вам зателефонує, дайте мені слухавку’. Тобто використання редуплікації дієслівної форми з використанням широкого часу , може вживатись в контексті передачі настання дії або ж під час перекладацьких трансформаций, мати функцію ‘як тільки як..’.

Висновок до розділу 2

На підставі проведеного дослідження можемо зробити висновок, що процес утворення нових лексичних одиниць у мові є складним та багатограним, і включає в себе різні методи словотвору.

Особливу увагу в дослідженні було приділено афіксації як ключовому концепту утворення нових слів. Напродуктивнішими афіксами є словотворчий афікс –le та –leş. Окреме місце займають форми присвійного та відносного ізафетів. Було проаналізовано редуплікація в турецькій мові на прикладі сталих виразів в сучасному молодіжному сленгу. Виявили, що основна функція явища повторення морфеми є підсилення емоційного забарвлення, а також властивостей прикметника в розмовній мові.

Також було вивчено явище лексичних та структурних деформацій, яке відображає процеси трансформації мови під впливом різних факторів: 1)запозичення; 2)тяжіння до скорочених форм; 3)зміна структурних особливостей терміну під час перекладацької діяльності.

Місце фразеології в розмовній мові також виявилось значимим, вказуючи на важливість фразеологізмів у мовній практиці та їхній вплив на комунікативні процеси. Семантична диференціація сленгових одиниць також відображає різноманітність та специфічність вживання сленгової лексики, що відображає субкультурні та соціокультурні відмінності. Було виділено 5 семантичних груп: слова , для опису людини; емоції та почуття; кримінальний дискурс; період часу; інтернет-простір.

Під час вирішення питання молодіжного сленгу були проаналізовані роботи як вітчизняних тюркологів, а також закордонних науковців з метою кращого висвітлення питання глобалізації вживання сленгізмів у щоденному житті.

Отже, вивчені аспекти утворення нових лексичних одиниць свідчать про постійний процес еволюції мови, який залежить від різноманітних факторів, таких як культурні зміни, технологічний прогрес та соціальні трансформації.

ВИСНОВОК

1. У роботі вперше було проаналізовано лексичний фонд турецького серіалу 'Öğretmen'. Уперше сформовано словник використаних сленгізмів. Уперше проаналізовано проблему перекладу певних лексем, вжиті у серіалі. Цей матеріал може бути корисним для лінгвістів, тюркологів, перекладачів, а також людей, які цікавляться сучасною турецькою мовою, її розвитком та сучасною формою її використання.

2. Основною ідеєю нашої роботи було дослідження тенденцій молодіжного мовлення: його структурні та семантичні особливості. Також було розглянуто еволюцію сленгу на теренах Туреччини, враховуючи розвиток міжнародних процесів, а також їх вплив на формування лексикону громадян країни. Було враховано запозичення з країн Європи, а також мусульманських осередків, як основних джерел витоків новоутворень.

3. В нашій роботі також постає питання вплив процесів глобалізації на молодіжний сленг, який в свою чергу постає як невід'ємна частина кіноіндустрії для забезпечення наближених до реальності подій через гру акторів, використовуючи пестливі форми звертання, актуальної лексики пов'язаної з певною галуззю, різних форм фразеологізмів. Було розглянуто проблематику перекладу розмовних мовленнєвих одиниць, поняття абсолютних еквівалентів на прикладі порівняння турецького фразеологізму та аналогу терміну українського походження.

4. Проаналізовано чинники, що впливають на розмежування лексичних одиниць на семантичні групи за їх емоційним забарвленням, ситуативним використанням, а також розглянули варіанти, що мають декілька значень і мають перекладатись лише контекстуально. Розглянуто проблему дослівного перекладу та його відмінність від смислового значення.

5. Вагоме місце в нашому дослідженні займає фразеологія, як частина розмовної турецької мови. У роботі розглядається проблематика перекладу фразеологізмів, способи перекладу, зазначено приклади фразеологічних одиниць, що

використовуються носіями мови. Дослідили семантичне забарвлення фразеологізмів, а також їх структурні особливості.

6. Було підтверджено думку, що основним будівельним матеріалом мовленнєвих одиниць є афікс. Частина слів за будовою є ізафетами. Більша частина слів все ж таки відноситься до категорії одноафіксного ізафету, тобто відносного.

7. Під час роботи над нашою темою було звернуто увагу на низку науковців, які працювали з цією темою та іншими, які є пов'язані з проблемою запозичень, перекладацьких та трансформаційних процесів: Покровська, Тімкова, Топачевський, Дзюбіна, Şahin, Kumsar, Razuvajeva, König, Мизин, Столярчук та інші.

8. Під час опрацювання лексичних одиниць, було проаналізовано праці тюрколога Ferit Devellioğlu, а також його словник турецького сленгу. Для перевірки значень певних термінів також було звернуто увагу на Türk Dil Kurumu Sözlüğü.

9. Вибір аналогів та відповідних відповідників є одним з найчастіше використовуваних методів перекладу. Погляд перекладача та об'єктив автора, безперечно, впливають на вибір методу перекладу. Перекладач обирає метод на основі свого почуття для перекладу, а також знань, накопичених у процесі досвіду, тому завжди останнє слово за перекладачем. Додаткове дослідження способів відтворення сленгу в кіно є перспективним, враховуючи поточний стан кінобізнесу та його світову популярність, яка вимагає точного та достатнього перекладу, що буде сприйнятий глядачами з розумінням.

Отже, в даній роботі було проаналізовано структурні та семантичні особливості утворення молодіжного мовлення. Матеріалом дослідження став серіал 'Öğretmen'. Додаткове дослідження способів відтворення сленгу в кіно є перспективним, враховуючи поточний стан кінобізнесу та його світову популярність, яка вимагає точного та достатнього перекладу, що буде сприйнятий глядачами з розумінням.

ÖZET

Makale, başarılı televizyon dizisi "öğretmen" in materyali üzerinde dilsel bir fenomen olarak argo birimlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Küreselleşme sürecinde dil, deyimler, sabit ifadeler ve ödünç kelimeler de dahil olmak üzere neoplazmalarla doygun hale gelen belirli değişikliklere uğrar. Türk dilinin gelişim dinamikleri, yeni kelime dağarcığının araştırılması açısından dilbilimcilerden daha fazla dikkat talep etmektedir.

Bu makale, argo ve konuşma dili deyimlerinin genel teorik yönlerini tartışmakta, "argo" kavramının anlamı hakkında genel bir sonuca varmaktadır. Seçilen terimlere göre diğer dillerin etkisini vurgulamak için yabancı kelimelerin sayısına ilişkin istatistikler yapılmıştır. anlamsal argo grupları tanımlanmış ve bu çalışmayla ilgili dilsel gerçekler analiz edilmiştir.

Gençlik argo araştırmalarını etkileyen çeşitli yönler olsa da, bireysel birimlerin gramer ve sözcüksel özelliklerini ayrıştırmayı başardık. Çevirmenlerin dilin gelişim eğilimleri hakkında güncel bilgilere ihtiyaç duymaları nedeniyle argo konusunun hala çok az araştırıldığını ve yayılması gerektiğini gösteren bilimsel kaynakları analiz ettik. Çalışmamızın bir sonucu olarak, istikrarlı ifadelerle yeni anlamlar kazanma eğilimini gözlemleyebilir, kendi kelime dağarcığımızın materyalini kullanarak borçlanmaları değiştirme girişimlerini gözlemleyebilir, ayrıca dizilerin çevirisinin özelliklerini ve çalışma sırasında ortaya çıkan sorunları çözmeye seçeneklerini araştırabiliriz.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Буріменко, А. В., & Салата, І. А. (2018). *Класифікація фразеологізмів на позначення погоди в англійській мові*. Криворізький державний педагогічний університет. <https://doi.org/10.31812/123456789/5433>
2. Виклюк, І. В. (2013). Специфіка функціонування аббревіатур у сучасній турецькій пресі. *Мовні і концептуальні картини світу*, (Вип. 46, ч. 1), 208–217.
3. Гавриш, М. (2011). *Лексико–граматичні трансформації базових фразеологізмів в актах їх контамінації* (спроба формальної класифікації). Наукові записки, 61–64.
4. Голов'яник, Д. С. (2013). Елементи турецького сленгу в сучасній німецькій мові (на матеріалі блогів). *Мовні і концептуальні картини світу*, (Вип. 46, ч. 1), 290–296.
5. Виклюк, І. В. (2014). Теоретичні засади вивчення аббревіації (на матеріалі турецької мови). *Сходознавство*, (65/66), 43–54.
6. Дзюбіна, О. І. (2016). *Структура, семантика та прагматика сленгових неологізмів соціальних мереж Twitter та Facebook* (на матеріалі англійської мови). http://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/05/dis_dzyubina.pdf
7. Петрів, С. (2013). АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ ІНТЕРФЕЙСУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ З АНГЛІЙСЬКОЇ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ. Студентські наукові записки. Серія "Філологічна", (Вип. 6), 215–220.
8. Прушковська, І. (2014). Питання національної ідентичності турків крізь призму драматургії. *Теоретична і дидактична філологія*, (Вип. 17), 399–414.
9. Ребенко, М. (2017). Характер і властивості суб'єктивної деформації в тексті художнього перекладу. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія*, (вип. 1 (50)), 54–60.
10. Тімкова, Т. М. (2023). Семантична класифікація турецьких фразеологічних одиниць з компонентом вода. *Філологічні студії*, 119.
11. Devellioğlu, F. (1945). *Türk argosu, Genel inceleme ve sözlük*. (2–ге вид.). Ibrahim Horoz Basimevi.

- 12.Sezgin, B. (2013). *Yeni argo sözlüğü*. Cinius.
- 13.GUNES, S. (2018). Fransızca ve Türkçe renk isimleri içeren deyimlerin karşılaştırmalı incelemesi. KIRŞEHİR EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ, 1(19), 222–241. <https://doi.org/10.29299/kefad.2018.19.006>
- 14.YAMAN, B. (2023). Orhan Kemal'in 72. Koğuş Romanının İngilizce Çevirilerindeki Argo Söylemlerin Çoklu Bakış Açısıyla İncelenmesi. *SÖYLEM Filoloji Dergisi*. <https://doi.org/10.29110/soylemdergi.1186478>

ДОДАТОК 1

A	<p>Abur cubur: Нездорова їжа</p> <p>Adam etmek: Довести до розуму людину</p> <p>Aklı kalmak: Не виходити з голови</p> <p>An meselesi: Секундна справа</p> <p>Aşk olsun: Нехай буде кохання (докір у жартівливій формі)</p> <p>Ayvayı yemek: Потрапити в халепу</p> <p>Atıp kör etmek: Змусити когось замовкнути</p>
B	<p>Bal dök yala: Дуже чисто, чисто–пречисто</p> <p>Bombacı: Терорист</p> <p>Boş yere: На рівному місці</p>
C	<p>Canı yanmak: Відчувати фізичний біль</p> <p>Cefakar: Щедрий</p> <p>Ceviz kabuğu: Дуже маленький простір</p> <p>Chat linge: Спосіб спілкування через чат, мова чату</p>
D	<p>Dayanma gücü: Сила виносливості</p> <p>Def olmak: Бути в позиції захисту, відмовлятися від чогось</p> <p>Deli: Психічно–хворий</p> <p>Dolma: Обдурювати</p> <p>Dönsün dünya: Світ нехай обертається</p>
E	<p>Ekmek parasını kazanmak: Заробляти на життя</p> <p>Ei âlem ne der?: Що скажуть люди?</p> <p>Elde mi?: Разве це можливо?</p> <p>Endişelenmek: Хвилюватися</p> <p>Eşek başı: Дурна людина</p>
F	<p>Fazla viraj almak: Багато брехати, забрехатись</p> <p>Fransız kalmak: Бути не в темі, бути не в курсі подій</p> <p>Fırfır konuşma: Пусті розмови</p> <p>Fırça atmak: Карати, «давати по шапці»</p>

	<p>Göze almak: Ризикувати</p> <p>Gözünü sevmek: Благати</p> <p>Gülmekten yerlere yatmak: Сміятися до упаду</p> <p>Güzellik kraliçesi: Королева краси</p>
H	<p>Hiç bir şey umurunuzda değil be!: Тобі на все всерівно!</p> <p>Hoşafına gitmek: Подобатись</p>
İ	<p>Ifşa etmek: Розголошувати, розкривати</p> <p>İddia: Твердження, претензія</p> <p>İhbar almak: Отримати сигнал</p> <p>İsteyen aç etinin başındaki: Хто хоче – той знайде шматок м'яса (вислів "хто шукає – завжди знайде")</p> <p>Ivır zıvır: Мотлох</p>
K	<p>Kafa ütölemek: Діяти на нерви, базікати дурниці</p> <p>Kafayı yemek: Сильно нервувати, злитися від того, що щось не виходить.</p> <p>Kanka, kanks, kanki, panpa: Приятель</p> <p>Kapak çarpmak: Закрити двері перед носом</p> <p>Kaşkaval: Дурний</p> <p>Kavga etmek: Сваритися, боротися</p> <p>Keko: Незграбний, незграбний</p> <p>Kıyak be!: Добре!</p> <p>Kuryelik: Кур'єрство</p>
L	<p>La havle ve kuvve illa billah: Немає сили і могутності, крім як у Аллаха</p> <p>Lafı değiştirmek: Відходити від теми</p>
M	<p>Madalya almak: Отримати медаль</p> <p>Manyak olmak: Бути божевільним, дуже класний</p> <p>Mangırı almak: Забрати кусок хліба (забрати те, на що заробляєш)</p> <p>Maydanoz olmak: Втручатися в чужі справи</p> <p>Mesaj: Повідомлення</p>
N	<p>Nesile: Покоління</p>
O	<p>Oğlum: Чувак</p> <p>On numara: Характеристика предмету в значенні "хороший"</p>

Ö	Öküz: Грубий, невіч
---	---------------------